

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen  
2022-12-14  
Besvaras senast  
2022-12-21 kl. 12.00

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

**2022/23:165 En modern lag om strömmande medier för totalförsvaret och blåljuspersonal**

Den 26 oktober besvarade Pål Jonson en skriftlig fråga där det framgår att regeringen inte anser att lagen om spridningstillstånd ska uppdateras med hänsyn till totalförsvaret.

Det är en självklarhet att avbildningar av skyddsobjekt i form av filmer, fotografier och annat är straffbelagt. Vad som är mindre känt är att allt som filmas eller fotograferas från luften kräver spridningstillstånd för att delas, oavsett motiv. Förväntad svarstid är flera månader, och tiderna har ökat. Det sätter effektivt käppar i hjulet för exempelvis nyhetsfotografering eller kommersiellt användande för att filma vissa sträckor och kunna analysera data för att sedan sprida dem vidare. Detta gäller trots att motiven är helt harmlösa och inte vare sig kränker integritet eller röjer försvarshemligheter.

Ett exempel på sådant som blir helt omöjligt är filmande för att ge underlag till planläggande i en kommun. Att behöva vänta månader på material är helt enkelt inte kommersiellt gångbart, trots att den typen av material skulle underlätta mycket arbete.

Det rimliga är givetvis att det är *vad* som avbildas som är det relevanta, inte *hur* det avbildas. Från Läppstiftet i Göteborg kan jag med handhållen kamera fotografera en stor del av staden för att sedan sprida det helt lagligt. Att med en drönare nå samma höjd och fotografera precis samma område för spridning är däremot olagligt. Det är tydligt att lagstiftningen inte följt med teknikutvecklingen.

Vad som också framkommit är att detta skapar stora problem för blåljuspersonal. Det är med lagstiftningen som grund inte tillåtet att dela strömmande medier, exempelvis en kamerafilm från en drönare, mellan olika myndigheter i realtid. Det är inte heller möjligt att ta hjälp av privatpersoner för att snabbt få överblick över en situation vid exempelvis en brand eller ett polisingripande om dessa snabbare kan finnas på plats. Det handlar alltså om liv och död där lagstiftningens stelbenthet hindrar ett effektivt myndighetsutövande.

Det senaste är att danska SOS nu kan ta emot videosamtal för att snabbare kunna göra bedömningar. Med tanke på den lagstiftning vi har i Sverige blir

detta omöjligt då de strömmande medierna inte kan hanteras och lagras med tanke på lagen om spridningstillstånd. Även här riskeras liv av att lagen är otidsenlig.

Min fråga till försvarsminister Pål Jonson blir därför:

Tycker regeringen och ministern att den nuvarande situationen är acceptabel, och om inte, vad kommer man att göra för att åtgärda denna?

.....

Rickard Nordin (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch